

DE STER

HALFMAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT VAN DE
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896

Want èn Hij, die heiligt, èn zij, die geheilgd worden, zijn allen uit één; om welke oorzaak Hij zich niet schaamt hen broeders te noemen.

Heb. 2: 11.

15 JANUARI 1931

No. 2

36e JAARGANG

KERST- EN NIEUWJAARSGROET VAN HET EERSTE PRESIDENTSCHAP.

In deze telkens herhaalde dagen van gewijde herinnering* be-
tuigen wij onze broederlijke liefde, en geven wij onzen vaderzegen
aan alle leden der Kerk van Jezus Christus van de Laterdaagsche
Heiligen in de „staken” en wijken van Zion, in de zendingsvelden
heinde en ver, en waar zij ook mogen zijn door heel de wereld
heen. Aan waarheidszoekers, aan ernstige onderzoekers van ons
geloof, aan de eerbaren der aarde die niet tot de Laterdaagsche
Heiligen behooren, geven wij de verzekering van „goeden wil”
en vragen ernstig en vriendelijk zich met ons te verheugen in
de plechtige en gezegende werkelijkheid die het Kerstfeest ver-
tegenwoordigt.

De kerken en sekten van het Christendom zijn doorgaans als
één in het vieren dezer feestdagen, die de grootste gebeurtenis
in de geschiedenis van het mensdóm herdenken; de aardsche
geboorte van den Eeniggeboren Zoon des Eeuwigen Vaders, ge-
boren uit Maria van Nazareth, het Kind van Bethlehem, Jezus
de Christus!

Deze gezegende gebeurtenis was van zoo'n groot gewicht dat
mensen op aarde en engelen des hemels hunne stemmen in ver-
heerlijking samenmengelden op beide halfronden en hunne hart-
grondige hozanna's tot den Allerhoogsten God verhieven. De tijd
van des Heilands geboorte heeft men de „Middaghoogte der Tijden”
genoemd, van welk punt jaren en eeuwen geteld worden van voor
dien tijd en daarna, zoodat het thans door Christen, Jood en
Heiden erkend wordt als de tijdsspil in de kronieken der menschheid.

Voor ons Laterdaagsche Heiligen heeft deze jaarlijksche her-
denking der geboorte van het Kerstkind bijzondere beteekenis en
wel hierom dat wij leden zijn van de Kerk die den naam des

Heeren draagt volgens directe aanwijzing des hemels; en voor de wereld verklaren wij dat wij Zijn Evangelie hebben aangenomen en probeeren volgens Zijne wetten en geboden te leven. Geliefde Broederen, Zusteren, wat soort van menschen dienden wij te wezen?

Onze Kerstmisviering dient zoodanig te zijn dat heilige engelen die kunnen goedkeuren en in den geest met ons meevieren; dan zullen onze verheugingen en feestelijkheden Hem aannemelijk zijn Wiens geboorte wij eeren. Mogen gezinnen vereenigd worden en enkelingen bewogen door den Kerstgeest in rijke mate, zoodat dankzegging en lof vergezeld van mededeelzaamheid aan de noodruchtigen onze harten en haarden mogen heiligen!

Wij kunnen niet over het hoofd zien dat deze bijzondere Kerstdagen geen dagen zijn van onvermengde vreugde en geluk, want hoewel de graanschuren der natie vol zijn, de pakhuizen vol gestapeld, hangt de balans van vraag en distributie zoo scheef dat gebrek en overvloed naast elkander bestaan. De wolken van zakenlapse hangen nog steeds laag en dreigend, en dit beteekent werkloosheid en dientengevolge weegeldonthouding voor den loonwerker. Hoewel er veel gedaan is door weldadige instellingen en door persoonlijke gaven van velen die den Heere geven door Zijn kinderen te helpen, zijn er toch nog veel te veel haarden waaraan het droevige spooksel van gebrek nog aanzit.

Die ellende bepaalt zich niet alleen tot ons eigen land; ware hongersnood schrijdt door de dichtbevolkte provinciën in oostersche landen. Bedrijfsondernemingen ondervinden belemmeringen en velen zijn stopgezet. De regeeringen van verschillende naties ondervonden verstoringen en oprijzingen door onrust komen herhaaldelijk voor. De elementen der Natuur zijn toornig; droogte en vloed, aardbeving en storm, vulkanische uitbarstingen, rampen te land, ter zee en in de lucht worden dagelijks gerapporteerd, terwijl misdaad in angstwekkende overmaat aan de orde van den dag is.

O, dat het menschdom erkennen wilde en letten op deze teekenen der tijden, wat zij werkelijk beteekenen als de vervulling van profetie die gewis vervuld zou worden als de menschheid volhield in ongerechtigheid te leven! Dit zijn de laatste dagen in de Heilige Schrift voorspeld door de Profeten des Heeren van ouds en van de tegenwoordige bedeeing. Het is goed dat wij bij het vieren der aardsche geboorte van den Verlosser en Zaligmaker der wereld, in gedachten houden en in den geest van het gebed overwegen Zijne voorspellingen aangaande de tijden waarin wij leven, en ons leven daarnaar inrichten. „Staat daarom in heilige plaatsen, en wordt niet bewogen totdat de dag des Heere kome; want ziet, hij komt haastiglijk”. (Leer en Verbonden. Afd. 87: 8).

De Laterdaagsche Heiligen zijn minder ernstig getroffen door de alomheerschende malaise dan de menschen onzer natie in het algemeen. Wij hebben veel waarvoor wij dankbaar dienden te wezen, veel waarover wij groote reden hebben ons te verheugen: niet

alleen omdat er minder gebrek en lijden is en meer stoffelijke welvaart en overvloed onder ons dan in vele andere streken, maar in het bijzonder omdat wij het licht hebben van laterdaagsche profetie, dat ons inzicht vergroot en ons verstand verlicht met betrekking tot de uitdrukkelijke beteekenis der tijden.

Wij weten dat de Heere gesproken heeft en nog spreekt in deze dagen zoowel als in dagen van ouds, door profeten Zijner keuze en opdracht, en dat de Kerk van Jezus Christus weder op aarde hersteld is met het Heilige Priesterschap daarin vastgelegd, en voor de laatste maal!

Terwijl wij plechtiglijk en toch vol vreugde vieren de komst van den Heere op aarde, om Zijn bestaan als Zoon van den Eeuwigen Vader te bekrachtigen, om door Zijn verzoenende offerande de algemeene verlossing der menschheid van den dood te bewerkstelligen, en mogelijk te maken de zaligheid en verhooging van allen die Zijn wetten willen gehoorzamen, zoo dienden wij ook met blijde verwachting te overwegen den naderenden terugkeer van den Christus — want komen zal Hij in macht en groote heerlijkheid om teweeg te brengen eene herstelling en verbetering der zaken van menschen en naties. Dan zullen allen Hem kennen als Heer en Koning, Wiens rijk een rijk van gerechtigheid zijn zal waarin zoowel rechtvaardigheid als genade strikt toegepast zal worden.

Wij zijn dichter bij den tijd der Tweede Komst dan de menschheid ooit geweest is, ja, dichter bij dan de menschheid gewillig is toe te geven of te gelooven.

Weldra zal een nieuw jaar zijn aanvang maken; en wij dienden vuriglijk te hopen dat het bij Gods genade een jaar moge zijn, minder besmet met zonde, en daarom meer verhelderd door het toenemen van vrede en goeden wille onder de menschen en door grooter vatbaarheid voor den invloed van den Geest der Waarheid die uitstraalt van den Heer Jezus Christus.

Laterdaagsche Heiligen, laat ons trouw zijn aan het geloof dat wij belijden, getrouw aan de verzekerende getuigenissen die wij persoonlijk ontvangen hebben, trouw aan Hem Wiens naam wij op ons hebben genomen.

Alle anderen over de gansche wereld erkennen wij als broeders, want wij zijn allen kinderen van den Eeuwige, Die de Vader der geesten is. Wij smeeken ernstiglijk dat allen zullen letten op de prediking van het Evangelie door des Heeren machthebbende dienstknechten en aannemen het onbetaalbare burgerschap in het Koninkrijk Gods dat voor iedere ziel verkrijgbaar is die voldoet wil aan de voorwaarden gesteld door den Verlosser en Zaligmaker, onzen Heer Jezus Christus.

Heber J. Grant.
Anthony W. Ivins.
Charles W. Nibley.

Het Eerste Presidentschap.

HET PARLEMENT DER GODSDIENSTEN.

Met het oog op de plannen om in 1932, ter gelegenheid van de wereldtentoonstelling te Chicago, een tweede „Parlement der godsdiensten” te houden (het eerste werd in 1893 aldaar gehouden), schetst de N. R. C. op interessante wijze dat bijna veertig jaar geleden eerste Parlement. We ontleenen er het volgende aan:

Het is waarlijk een uiterst merkwaardige bijeenkomst geweest, welke op 11 September 1893 in de voor deze gelegenheid van hout opgetrokken zaal van Columbus bijeen was. Er waren daar geregeld een 4000 congressisten aanwezig; soms was een gebouw van gelijke afmeting noodig om nog 4000 luisteraars te herbergen. Deze vertegenwoordigers van allerlei volken en gezindten waren niet bijeengebracht, maar bijeengekomen.

F. W. N. Hugenholtz, die een verslag van het parlement in het licht deed zien, beschrijft de vergadering aldus: „De wijze mannen van het oosten zagen voor de eerste maal de wijze mannen van het westen in het gelaat. De oudste godsdiensten in de wereld brachten een vriendelijken groet aan de jongste.

Aan de eene zijde waren de priesters van het hemelsche rijk gezeten in hun lang loshangend gewaad van witte zijde met rood afgezet. Aan de andere de patriarchen van de oud-Grieksche kerk in zwarte toga's met vreemd gevormde baretten en leunende op hun ivoren stokken, waarin phantastisch gesneden figuren herinneren aan overoude ceremoniën. Aan de eene zijde vertegenwoordigers van Japan, aan de andere de schilderachtige kostuums en nog schilderachtiger gelaatstrekken van Engelsch-Indië, de Hindoes met al hun verschillende godsdienstige schakeeringen, Brahmanen, Boeddhisten en aanhangers der Brahmo-Samaj. En tusschen hen in, gereed om het openingsgebed uit te spreken, kardinaal Gibbens in zijn rood gewaad, den schedel gedekt met een kalot van dezelfde kleur. Naast hem andere hooge prelaten van de Roomsche Katholieke Kerk, en verder Methodistische negerbisschoppen en enkele, ach, zoo enkele vertegenwoordigers van de godsdienstige wereld in Europa.”

Voorzitter van dit merkwaardige parlement was rev. dr. I. H. Barrows, een Presbyteriaansch predikant. Deze zeide in zijn openingswoord o. a.: „Ik geloof, dat de geest van Paulus hier is, die, met zooveel hoffelijke wijsheid en tact, Jezus wist te prediken onder de schaduwen van het Parthenon. Ik geloof, dat de geest van den wijzen en humanen Boeddha hier aanwezig is en van Socrates, den waarheidsvorscher, en van John Milton en van Lessing en andere groote apostelen der verdraagzaamheid. Ik geloof, dat de geest van Abraham Lincoln, die uitzag naar een kerk, gegrond op liefde voor God en menschen niet ver van ons is en de geest van Tennyson en Whittier en Philip Brooks, die dit

parlement tegemoet zagen als de verwerkelijking van een schoone gedachte."

Nederland ontbrak op het appèl, wat men van verschillende zijden ten zeerste betreurd heeft. De bekende Unitarische prediker Jenkin Lloyd Jones kenschetste deze leemte met te zeggen, dat een bespreking van de moderne vrije gedachte bij ontstentenis van Holland het karakter draagt van een Hamlet-vertooning zonder Hamlet.

Als wij de uitspraken van het in 1893 te Chicago gehouden parlement der godsdiensten toetsen aan hetgeen heden ten dage eenerzijds bereikt is en anderzijds als ideaal wordt gesteld, geraken wij in twijfel, of de geschiedenis steeds vooruitgang beteekent. In sommige opzichten schijnt een tijdperk van reactie op deze uitbarsting van nieuwe verlangens en overtuigingen te zijn gevolgd. In andere opzichten blijkt, hoezeer de Chicaagsche bijeenkomst haar tijd vooruit is geweest.

Wie de godsdienstige verdraagzaamheid en het oecumenisch streven begeerenswaardige dingen acht, zal betreuren, dat allicht in 1932 niet meer zal kunnen, wat in 1893 mogelijk bleek: dat de Roomsche Katholieke kerk officieel haar zegel aan deze godsdienstige betooging hecht en zelfs door een harer kardinalen het openingswoord laat uitspreken. Of dat geen vertegenwoordiger van de Engelsche High Church het woord van dr. Alfred W. Momerie thans zal herhalen. „Ik wenschte dat dit parlement had mogen worden gehouden in de oude wereld, in mijn eigen land, en dat het van mijn eigen kerk had kunnen uitgaan."

Een teruggang is sinds 1893 ook te bespeuren ten opzichte van het verlangen naar een universeelen godsdienst, zooals de Joodsche geleerde dr. Emil G. Hirsch bepleitte, toen hij omtrent den godsdienst der toekomst zeide, dat daarin meer van God zal zijn dan in de oude, aan haar confessies gebonden kerken."

Inzonderheid op twee punten heeft het parlement van 1893 klanken doen hooren, welke toen nog ongewoon waren, maar welke nagalm sindsdien is versterkt. Zoo moet een der ontroerendste oogenblikken van gemeenschappelijke geestdrift geweest zijn het pleidooi van den Japanschen Sjinto-hoogepriester Sjibata voor een godsdienstig pacifisme, op grond waarvan hij de aanwezig opriep voor het streven, waardoor „de volken der aarde hun legers en vloten vereenigen tot één wereldwacht om elke versterking van den vrede te voorkomen" en waarbij een hoogste gerechtshof alle onderlinge geschillen beslechten zou. Na zijn betoog juichten de toehoorders, vertelt Hugenholz in zijn boek, „alsof het duizendjarig rijk was aangebroken."

Ook ten opzichte van de volledige erkenning van de plaats der vrouw in het openbare godsdienstige leven is het parlement van 1893 zijn tijd vooruit geweest. In het parlement waren 16 commissies van vrouwen, tezamen met 228 leden. Er hebben 16 vrouwen

in de openbare zittingen gesproken en dit getal zou veel grooter geweest zijn, zoo niet de denominale congressen de beste krachten in beslag hadden genomen.

Treffend moeten de woorden geweest zijn, waarmee een oude vrouw, de toenmaals hoogvereerde dichteres van *The battle hymn of the Republic*, mevr. Julia Ward Howe, zich richtte tegen een orthodox-Protestantschen professor die als van een koud dogmatisch betoog verklaarde, „dat het Christendom tegenover de andere godsdiensten een houding moet aannemen „van universeele, volstrekte eeuwige, onbevredigbare vijandschap.”

Want ook de stem der zelfgenoegzame onverdraagzaamheid is op dit congres gehoord en het is merkwaardig, dat deze dissonanten telkens en uitsluitend kwamen uit den boezem der Protestantsche orthodoxie. Het „fanatisme, dat de sleutels van hemel en hel aan zich alleen toevertrouwd waant”, — zooals Hugenholtz het noemt — culmineerde in de donderrede van den beroemden „tijdredenaar” rev. Joseph Cook uit Boston, die, met zijn zwaren New-Englandschen vuist op den lessenaar slaande, tot deze bijkans zijn evenwicht verloor, den congressisten toeschreeuwde: „Kunt gij de bebloede hand van Lady Macbeth reinigen? Kunt gij het bloedig werk der zonde wegwasschen? Zoo gij op deze vragen geen antwoord hebt, wat doet gij dan hier op dit groote parlement der godsdiensten?!

Met eenzelfde verontwaardiging trokken ook de Baptisten zich van het congres terug, zoodra dit besloten had op Zondag door te vergaderen. Een hunner heeft op dien gewraakten Zondag op zijn kansel het congres „een meesterstuk van satanische kunstvaardigheid” genoemd.

Er zijn verschijnselen, waarop de tijd geen vat heeft en die sinds veertig jaren zichzelf gelijk blijven.

Het kon wel niet uitblijven, of dergelijke uitingen van onverzoenlijke christelijke orthodoxie moesten geprikkeldheid verwekken bij de vertegenwoordigers der „heidensche” godsdiensten, wier Oostersche onbewogenheid haar grenzen heeft. Scherpe dingen zijn in het parlement te Chicago ook van hun zijde gezegd.

Recht op den man af sprak o.a. de Indiër Protab Mozoomdar, toen men een bepaalde zitting aan de zending gewijd had. In een kort na het congres gehouden lezing te Boston heeft hij zijn oordeel breedvoeriger uiteengezet en daar heeft hij o.a. gesproken: „Als gij in Indië komt, denkt gij dat gij daar eenigen indruk zult kunnen vinden, door het Christendom op de Hindoewereld achtergelaten? Neen. Als uw theologie niet zoo onbarmhartig en wreed, als uw kerkelijke besturen niet zoo onhandelbaar waren geweest, als gij meer hart hadt gehad voor 't volk, meer meegevoel voor zijn wenschen, er zou meer zijn tot stand gebracht. Doch gij waart gebonden om uw muurvaste Christelijke dogma's den Hindoes voor te zetten als levensbrood. Het stond bij u vast, dat gij van de Hindoes geen enkele les kondt leeren, minder nog dan de

Mohammedaan en de Boeddhist van hen beiden. Het gevolg is, dat uw zendelingen hard, kortaf, hoog en droog zijn, omringd door christen-inboorlingen, die, op weinig uitzonderingen na, noch de beschaving van Europa, noch die van Indië vertegenwoordigen".

Het getuigt voor den geest van het congres, dat men van dergelijke kritiek welwillende overweging nam. De eerste klanken, die een nieuwe zendingmethode en zendingegeest aankondigden, welke thans, 40 jaar later algemeene erkenning en toepassing vinden, zijn in 1893 te Chicago gehoord. „Als zending voorzie ik", aldus dr. George T. Candlin, zending in China, „dat het parlement een nieuw tijdvak van zendingswerk en zendingshoop zal openen".

Deze spreker gaf onomwonden toe, dat er een radicale verandering in de zendingmethode noodzakelijk was. Het eerst noodige scheen hem in de christelijke wereld de vereeniging van alle christelijke kerken en denominaties, en het tweede, daaraan in beteekenis gelijk, het tot stand brengen van zulke betrekkingen van onderlinge achting, verdraagzaamheid en liefde tusschen de niet-christelijke godsdiensten, als nu bestaan tusschen verschillende christelijke kerken.

Ook rev. K. E. Hume, een in Indië werkende zendingspredikant erkende rondweg de fouten, door het Christendom in de oostersche landen gemaakt. Hij riep zijn mede-christenen op, om deze goed te maken. „Wij willen graag van onze Boeddhistische en Brahmaansche vrienden hooren, hoe wij het beter kunnen doen", zei hij. „Ieder die ons helpen wil om verder te komen in nederigheid en wijsheid, zullen wij dankbaar zijn".

Als verbeteringen in de methode deed hij zelf alvast aan de hand: grondige kennis van de niet-christelijke godsdiensten, emancipatie van het Christendom uit de banden van de westersche theologie en aanvaarding van de waarheid, welke men in andere godsdiensten heeft leeren kennen.

*Merkwaardig is, dat dit alzijdige en onbekrompen congres één uitzondering heeft gemaakt op zijn overigens onbegrensde gastvrijheid. De Mormonen heeft het nadrukkelijk uitgesloten. Hugenholz schrijft dit toe aan de impopulariteit van deze secte bij de Amerikaansche bevolking en aan de vrees van het bestuur, dat het bij hun toelating voor de rust van de vergadering niet zou kunnen instaan. Maar desondanks noemt hij deze weigering een fout. *)*

Het is raadselachtig, dat de algemeene wensch van het congres, om het parlement bij iedere volgende werelttentoonstelling te laten bijeenkomen, nooit in vervulling is gegaan. Deze indrukwekkende oecumenische betooging heeft zich sindsdien nimmer herhaald. Maar misschien is het er, na Lausanne en Stockholm, thans wederom

*) Wij cursiveeren. Red. De Ster.

de tijd voor en zal de tweede bijeenkomst te Chicago bij de eerste niet in beteekenis behoeven achter te staan.

De Nederlandsche kerken en godsdienstgenootschappen hebben gelegenheid, alsnog rustig te overwegen, of ze ditmaal van de partij zullen zijn. Laten zij deze kans nu niet weer verzuimen.

(Eenheid).

NIEUWE RIJMPREEKJES.

5. Van meeuwen en menschen.

In 't water vóór het hoofdkantoor (en op het oogenblik op 't ijs) toeft heel den kwakkelwinter door een meeuwengroep, met schel gekrijsch verorbrend vaak de stukjes brood, die kind of keukenmeid hun bood.

Een rare vogel is de meeuw. Hij is saamhoorig, o jawel; geeft één — dreigt er gevaar — een schreeuw, dan vluchten ze allemaal heel snel. Een ongewoon geluid, een knal: daar vliegt het heele meeuwental!

Maar vindt er een een lekkere brok, die zich niet zoo verslinden laat, ook niet met overhaast geschrok, dan komt een „vriendelijke” maat en kaapt hem, liefdeloos en laf, het lekkere brokstuk aanstonds af.

Doch onze dief is nog niet klaar, want andren vliegen hem weer na, en — worden ook veroveraar! Laatst sloeg ik zulk een wedstrijd ga, en kon toen wel een keer of tien den buit in anderen snavel zien.

Zien zoo soms de englen op óns neer? Wij menschjes op dit wereldrond, wij zijn saamhoorig, min of meer, maar maken 't dikwijls even bont, waar het betreft een „lekkre beet” als ooit een meeuwengroep dat deed!

Een meeuw blijft meeuw, verandert nooit, maar u en ik, wij kunnen 't wel: ons levensdoen kan veel vermooid. Deed dat een ieder, de aardsche hel werd hemel, werd een paradijs — „O, waren alle menschen wijs!”

Reympreecker.

ONDERWERPEN VOOR HET HUISBEZOEK.

Het huisbezoek-onderwerp voor de broeders, voor Februari, is te vinden in Leer en Verbonden 18: 10—16.

Voor de zusters is het: „Leef voor anderen”, een artikel in dit nummer.

DE STER NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE LATERDAAGSCHE HEILIGEN

Redacteur: FRANK I. KOOYMAN - Assistent: PIETER VLAM

VAN DE REDACTIE.

De ééne uitzondering.

Op een andere bladzijde in dit nummer vindt men een verslag van het Parlement van Godsdiensten, bijna veertig jaar geleden te Chicago gehouden. Daarin cursiveeren wij de treffende mededeeling dat de Mormonen of Laterdaagsche heiligen de eenige uitzondering maakten op die merkwaardige bijeenkomsten. Christenen en niet-Christenen van welke kleur of benaming ook, over heel de wereld, waren uitgenoodigd, maar geen invitatie werd gericht tot de Kerk van Jezus Christus van de Laterdaagsche heiligen! De Kerk heeft er indertijd nog wel op gewezen ook, en getracht toelating te verkrijgen, maar het bestuur was meerendeels zóó bevooroordeeld, dat het alleen toelating aanbood op vernederende en uitzonderlijke voorwaarden. Een en ander vormt een interessante geschiedenis, waarop wij later hopen terug te komen.

Uiterlijke plechtigheden noodzakelijk.

Er bestaat een neiging bij de talloze richtingen van het protestantisme, het gewicht van uiterlijke godsdienstige vormen en plechtigheden te verkleinen. De algemeene opvatting schijnt te zijn, dat het er bitter weinig op aan komt hoe men de plechtigheid verricht, als het oogmerk maar oprecht is. Inderdaad wordt er soms openlijk beweerd, dat een eenigszins nauwgezet inacht nemen der vormen te kort doet aan den innerlijken geest. Een onbepaalde wijze van doen, zoo heet het dan, zal vrijheid en een ruimen geest ten gevolge hebben. Vandaar de verschillende doopvormen en het vrijlaten van den kandidaat in zijn keus. Vandaar eveneens het volkomen afwezig-zijn, in vele kerkgenootschappen, eener verordening voor het verlenen van den Heiligen Geest.

Het schijnt dat zij het liefst aan God overlaten of Hij een „Pinksteruitstorting” geven wil, ja of neen, of dien hemelzegen op een onregelmatige wijze zenden. Het is zoo klaar als de dag dat zij van het eene uiterste in het andere vervallen: te bang om te veel aandacht te geven aan den uiterlijken vorm, gaan ze er nu heelemaal geen gewicht aan hechten. Het is een evengroote dwaling, aan dien uiterlijken vorm geen beteekenis toe te schrijven,

als om er te veel gewicht aan vast te knoopen. De vorm is ondergeschikt aan het oogmerk, wel is waar, zooals het lichaam ondergeschikt is of behoort te zijn aan den geest, maar daarom is de vorm of het lichaam nog niet waardeloos! Zoolang wij op aarde vertoeven en aardische lichamen bezitten, zal het wel degelijk noodzakelijk zijn dat wij met die lichamen rekening houden, door uiterlijke handelingen te volbrengen, zooals wij eveneens met den geest rekening houden door het erkennen van onderliggende beginselen.

Heel voorzichtig echter dienen wij te zijn, dat de uiterlijke handelingen het doel van het beginsel helpen verstaan en het niet vertroebelen. En om dit doel te bereiken, heeft de Alvader wijselijk verordineerd, dat er maar ééne vorm voor iedere verordening zoude zijn en die zoo indrukwekkend mogelijk. Op deze wijze spreekt de plechtigheid het sterkst tot het gemoed. Zij verduidelijkt het wezen van het beginsel aan de menschelijke zintuigen, zooals het lichaam het wezen en den toestand van den geest openbaart.

Van dit algemeene standpunt verdedigen wij de uiterlijke plechtigheden van het Evangelie van Christus. K.

LEEF VOOR ANDEREN!

(Huisbezoeksters-les voor de Zusters-Hulpvereniging voor Februari.)

Voor ieder edel gemoed is geluk niet in hebben en houden gelegen, maar veeleer in geven en dienen. Voor ieder edel gemoed is het waar, dat geven zaliger is, dan ontvangen, en dat aan de dienende liefde een zeer hoog loon verbonden is.

Er zijn in 't maatschappelijk leven standen en betrekkingen, die van zelf en uit eigen aard alle dagen gelegenheid geven tot het uitoefenen van dienende liefde. Denk aan den leeraar, den arm-verzorger, den onderwijzer, den arts, den verpleger, de diakones, en zoo meer. Maar toch, die gelegenheid staat gedurig ook voor anderen open, voor ieder. Gelukkig, want er is zoo veel treurigs in de wereld, dat het bijzonder treurig zou zijn, als niet ieder iets vermocht, om het treurige dat er is, te verminderen. Maar gelukkig, nog eens, ieder kan daartoe iets. De een kan veel, de ander weinig, maar ieder toch iets.

Doch, helaas! menigeen doet in deze niet, wat hij kan. Integendeel, menigeen brengt geen vreugde, maar hartzeer, geen zoetheid, maar bitterheid, geen verzachting, maar verzwaring van last in het leven van anderen; menigeen alzoo maakt wonden, in plaats van wondheeler te zijn.

Doe niet zoo, maar heel anders. Heb lief en toon die liefde aan allen, die met u in aanraking komen; toon die liefde, — door kleine oplettendheden, door inschikkelijkheid en zachtmoedigheid, door een opgeruimd gelaat, een hartelijk woord, een verblijdende daad.

Doe zoo allereerst alle dagen in den kring uwer huisgenooten. Door velen wordt deze les alle dagen verzaakt. Velen geven al hunne vriendelijkheid uit onder vreemden en bewaren al hunne gemelijkheid voor hun gezin, zoodat het daar dan ook angst, in plaats van blijdschap, baart, als het insteken van den sleutel in huisdeur hunne tehuiskomst doet hooren. Geen wonder. Want dan beginnen de aanmerkingen op dit en op dat en op nog wat, dan worden verwijtingen gedaan, vaak geheel onverdiend; allicht houden de andere leden van 't gezin het geduldig zwijgen niet vol en 't eind kon zijn, dat nu allen ontstemd zijn en de algemeene ontstemming de eene onaangenaamheid na de andere wekt. Schertsend, maar met waarheid er in, zegt het versje van Hoffman door Tollens vertaald:

Hij sloeg zijn arme vrouw boosaardig;
 Zij, op haar beurt ook onrechtvaardig,
 Gaf in haar drift het kind een stoot;
 Het kind schopt naar den hond; de hond begint te brommen
 En bijt den kater in zijn poot;
 De kater, langs den muur geklommen,
 Nijpt onverwachts den vogel dood.

Wat kan een mensch toch dom en akelig alle vreugde verbannen en alle genoegen bederven, en dat terwijl het samenleven niet zelden slechts kort kan wezen van duur, — iets, waarin een reden te meer moest liggen, om vrede te bewaren en vreugde te bevorderen en van iederen dag en van ieder uur te genieten, wat genoten kan worden er van. Op schertsenden toon hoorden wij daar te dezer zake al spreken, maar op ernstigen en aandoenlijken toon zei er Freiligrath van:

Heb lief, zoolang gij lieven kunt:
 Geen lange tijd is u bereid;
 En de ure komt, — vergeet het niet! —
 Dat ge aan een groeve staat en schreit.

Bewaar in u de liefde trouw,
 Bij wat gij spreekt, bij wat gij doet
 En zorg, dat steeds een minnend hart
 In u een minnend hart ontmoet.

Waar zich voor u een ziel ontsluit,
 Die gunst en wedermin behoeft,
 Maak, als gij kunt, die ziel verblijd;
 Maak door uw schuld geen hart bedroefd.

Houd waakzaam ook uw tong in toom,
 Dat zij geen bitter woord ontaalt,
 Een woord, dat diep het hart verwondt,
 Al zegt gij: »k meende 't niet zoo kwaad".—

Heb lief zoolang gij lieven kunt;
 Geen lange tijd is u bereid;
 En de ure komt — vergeet het niet!—
 Dat ge aan een groeve staat en schreit.

Dan knielt gij droef in 't kerkhofgras,
 En in uw oog zwelt traan bij traan,
 Terwijl gij zucht en snikt: »Waarom,
 Waarom heb ik u leed gedaan?»

»Och, zie mij bij uw graf geknield,
 Och, zie vergevend op mij neêr!
 Ik ben voor u niet goed geweest,
 Maar, och, vergeef! — gedenk 't niet meer!»

Doch dien gij aanroept, hoort u niet,
 De mond, die eens u heeft gekust,
 Kan niet meer zeggen, tot uw troost:
 »k Vergaf 't u lang al; wees gerust!»

Zoo is 't: vergeven was uw schuld,
 Uw liefd'loos woord, uw harde daad;
 Maar die daar onder de aarde slaapt,
 Kan 't niet meer zeggen; 't is te laat!

Heb lief, zoolang gij lieven kunt;
 Geen lange tijd is u bereid;
 En de ure komt, — vergeet het niet!—
 Dat ge aan een groeve staat en schreit.

Alzoo breng zonneschijn in uw huis, in den kring der uwen, zoolang gij kunt, zooveel gij kunt. Maar dan ook op de paden van anderen, daarbuiten. Daar kan moeite aan verbonden zijn, dat kan zelfverloochening eischen, dat kan offers vorderen, van tijd en van geld, doch 't is schoon, en wat waarlijk schoon is, is nooit bijzonder goedkoop. Maar 't is waard, er iets en veel voor over te hebben. Bovendien, zooals reeds gezegd is, het blijft niet onbeloond. In 't verspreiden van heil ligt het ontvangen van heil.

Dr. E. Laurillard in *Levensgeluk*.

NIEUWE UITGRAVINGEN TE UR.

Verleden jaar hebben wij reeds een en ander medegedeeld over de uitgravingen, die sedert een aantal jaren verricht worden ter plaatse waar indertijd Abraham gewoond heeft. Nu kwam er onlangs uit Bagdad het telegrafisch bericht, dat in Irak, het vroegere Mesopotamië, op de plaats waar de Babylonische stad Ur gestaan heeft, oude Koningsgraven zijn blootgelegd. Tot nog toe vonden de Engelsche en Noord-Amerikaansche onderzoekers die daar werkzaam zijn, alleen overblijfselen van tenten, gewone graven, sieraden en gebeitelde steenen. Thans hebben de geleerden drie graven gevonden waar koningen begraven zijn, die voor 4200 jaar te Ur geregeerd hebben.

Ter aanvulling hiervan schrijft de *Telegraaf*:

„De in ons telegrafisch bericht bedoelde koningsgraven, welke in het vroegere Ur werden blootgelegd, zijn die van Ur-Engur, Dungi en Bur-Sin, vader, zoon en kleinzoon, die

4200 à 4300 jaar geleden over Mesopotamië hebben geregeerd. Onder hun regeering beleefde Ur een tijd van grooten bloei en hun namen zijn dan ook in de geschiedenis bekend gebleven.

Tegen het einde van het vorige seizoen had de expeditie van het Britsch museum en de universiteit van Pennsylvanië, die bij Ur opgravingen verricht, een gebouw gevonden met steenen, waarop de naam Bur-sin was aangebracht. Dit bleek een bijgebouw, dat de vorst had laten zetten bij een grooten tempel, gebouwd door zijn vader Dungi. Onder den vloer van den tempel en het bijgebouw vond men graven; groote hooge kamers met gewelven, dus ongetwijfeld koningsgraven.

Dungi's graf bevat een hoog terras, vanwaar trappen afdalen naar kamers en gangen, die nog niet geheel zijn blootgelegd.

Alle gebouwen werden geheel geplunderd, toen Ur door de Elamieten werd veroverd. maar de overblijfselen zijn nog van groot belang wegens hun structuur.

Thans heeft de expeditie ontdekkingen gedaan, die licht werpen op de oude beschaving van voor en na den zondvloed. Zij heeft overblijfselen gevonden van huizen, bewoond door Abraham en zijn tijdgenooten en ook van woningen uit den tijd van Noach en nog van vroeger. Zij heeft het bestaan bewezen van gebouwen en een beschaving vóór den zondvloed. In andere deelen van de wereld zijn sporen gevonden van een beschaving van lang voor 4000 j. v. Chr. — den tijd, waarin de zondvloed zou hebben plaatsgevonden — maar deze expeditie onder leiding van den heer C. Leonard Woolley heeft het eerst sporen van zulk een oude beschaving ontdekt in een land, dat door den vloed bedekt is geweest.

Veel van de ontdekkingen heeft de expeditie geheel onverwacht gedaan. Zoo had zij er b.v. geen vermoeden van, dat ze koninklijke begraafplaats aan het licht zou brengen.

Wel eigenaardig is het, dat de vloeren en muren van de bungalow, bewoond door den heer en mevrouw Woolley tijdens het seizoen van de opgravingen, zijn gemaakt van steenen, gebakken onder of vóór de regeering van koning Nebucadnezar, ongeveer 600 j. v. Chr."

Een later bericht luidt:

„Bij de uitgravingen van de Koningsgraven te Ur zijn thans de fundamenten blootgelegd van het paleis van prinses Bel-Shalti-Namar, een zuster van koning Belsazar, die door hem was benoemd tot priesteres van de maan. Het ontdekte paleis was een groot gebouw, uit tegels opgetrokken, met meer dan zeventig vertrekken en talrijke gangen. Men heeft daar tevens een aantal interessante godenbeelden gevonden. Een der vertrekken schijnt een soort museum te zijn geweest."

DE RUSTDAG OF SABBAT

James H. Anderson.

Sommige menschen geven zich over aan veel gepeins en zielskwelling over de vraag, welken dag der week de Heere toch wel als rust- of Sabbatsdag geheiligd heeft, op welken de mensch zich aan den arbeid dient te onttrekken, om zijn tijd te besteden aan godsdienst oefeningen en het grootmaken van den naam des Allerhoogsten.

De oneenigheid over dit onderwerp verrijst hoofdzakelijk onder degenen die den Bijbel als Gods woord aannemen en toch op tegenstrijdige schriftuitlegging gesteld schijnen. Buiten allen twijfel echter is er één dag uit de zeven als de sabbat ingesteld, maar welke dag eigenlijk de zevenden is, dat eischt een tamelijk uitvoerig onderzoek. Het is goed om eerst een juist begrip en overzicht te hebben van de discussies over dit onderwerp, om in staat te kunnen zijn veilig het einde van den meeningenstrijd te bereiken.

Vragen wij Bijbelgeloovers, bij wien in de eerste plaats de eindbeslissing moet berusten, dan luidt het antwoord: „Bij Gods Woord”. Maar hoevelen zijn er die denken dat hun eigen inzicht het almachtige woord is, en die het fundamenteele feit, dat de Heer gesproken heeft, niet erkennen!

Het boek van Genesis deelt ons mede, dat de Heer Zijn schepping en werken eindigde op den zevenden dag, en van al Zijne werken rustte; en dat Hij dien dag zegende en heiligde als een rustdag. Het vierde gebod geeft een gelijksoortige bepaling en verklaart, dat iedere zevende dag een sabbat zal wezen waarop men niet zal arbeiden, en dat die dag heilig zal gehouden worden. De instelling van den Sabbat is van den Heere en niet van den mensch; en daarom is het waarnemen van den Sabbat, zoowel als het aanwijzen en vaststellen van dien dag, een gebod des Heeren.

Indien Israël enkel en alleen door de woorden van het vierde gebod geleid werd, hoe kon men dan weten welke dag de zevende was, rekenende van den tijd die in Genesis beschreven wordt? Wij kunnen misschien van meening zijn, dat er een register gehouden werd voor het verdeelen van den tijd in zevendaagsche tijdvakken. Mogelijk, want de Sabbat was ouder dan Mozes, en het gebod van Sabbatsviering bleek niets nieuws voor Israël te wezen. Nochtans is er meer bewijs tegen dan vóór, dat er zulk een register gehouden werd, en indien er al zulk een geschrift bestond (waarvan wij evenwel geen kennis dragen) dan zet de openbaring des Heeren, voorkomende in het 23ste hoofdstuk van Leviticus het nadrukkelijk ter zijde voor een nieuwen dag.

Vijf-en-twintig eeuwen waren er vervlogen sedert de merkwaardige gebeurtenis in den hof van Eden plaats had, en het is uit de heilige geschiedenis af te leiden dat de kinderen Israëls, Sabbathouders die zij waren, niet wisten waar zij beginnen moesten.

De Heere moest hun dat bekend maken. De kenmerkende eigenaardigheid van het in Leviticus voorkomende gebod is, dat de Heere den bizonderen en uitsluitenden dag noemde, die van dien tijd af, de achtereenvolgende Sabbaten vaststelde. Of nu die Sabbat, welke Hij toentertijd aanwees, de zevende dag was volgens de tijdrekening der schepping, en of die al of niet dezelfde is als onze tegenwoordige Zondag, of wel Dinsdag of Zaterdag, kan niemand thans nagaan.

Het niet hebben of wel hebben van deze kennis verandert niets aan het feit, dat de Heere toentertijd den vijftienden dag der eerste maand als een Sabbat aanwees. Die dag was door Hem vastgesteld. Of Hij nu de vorige orde der Sabbatviering veranderd had of niet, de nieuwe dag was als Sabbat even heilig als de oude.

Nu komt er een eigenaardigheid in de Joodsche rekening voor de theorieën van een absolute en onveranderlijke zevendaagsche opvolging. De Joodsche maand werd namelijk berekend volgens de gestalten der maan, en de maanden van het jaar hadden beurtelings negen-en-twintig of dertig dagen. Dit maakte 354 dagen per jaar, of 12 maanden, of 50 weken en 4 dagen. Welnu, dit zou een vernietiging van den Sabbat zijn, of het gebod om den 15den der eerste maand te vieren moest overtreden worden. Het joodsche gebruik om de dertiende maand in te voeren, eenmaal in ongeveer drie jaar, om met de jaargetijden gelijken tred te houden, kon de zaak niet verhelpen, want zelfs dan kan men nog niet het jaar gelijkelijk in weken verdeelen. Dat feit blijkt uit het gebod, vervat in Leviticus 23, dat na zeven complete sabbaten van den eersten dag der sabbatsweek af, de volgende, of vijftigste dag, een speciale sabbat was, die den geregelden rustdag opvolgde, en dan kwamen de zes werkdagen weer in geregelde volgorde.

Dat wederlegt den tegenstrijder volkomen. Maar waar plaatst het ons? Hier: wij hebben onder de Hebreëen, onder het Mozaïsche wetboek, een *verzetbaren Sabbat*. Terwijl de rustdag het eene jaar op Zaterdag valt, komt die het volgende jaar op Zondag, en een daaropvolgend jaar op Maandag, enz. Iedere dag der week krijgt een beurt. Op deze wijze werden de jaargetijden en het gansche jaar redelijk wel volgemaakt: 53 geregelde sabbatsdagen plus 52 weken van 6 werkdagen, dat maakt een totaal van 365 dagen. Maar de willekeurige zevendaagsche rekening is door het gebod des Heeren opgeteekend in het 23ste hoofdstuk van Leviticus, hoe men de zaak ook bekijkt, terwijl het gebod om na zes werkdagen op den zevenden dag te rusten, door het geven van een extra-sabbat in ieder jaar, streng is onderhouden.

(Wordt vervolgd).

Waarheid staat niet volkomen bewezen totdat ze den toets der praktijk heeft doorstaan, dat is: waarheid moet gehoorzaamd worden om ten volle gekend te worden.

Dr. John. A. Widsøe.

ZONDAGSSCHOOLWERK VOOR FEBRUARI 1931.

AVONDMAALSVERS.

Berouwvol kom ik thans tot U,
Ik voel, Gij mint mij teêr
Bij 't Avondmaal, genuttigd nu,
Denk ik aan U, o Heer.

GEZAMENLIJKE OPZEGGING VOOR FEBR. 1931.

(Johannes 14e Hoofdstuk, 21e vers).

„Die Mijne geboden heeft, en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft.”

ONDERWERPEN VOOR DE 2½ MINUUT TOESPRAAKJES.

- 1 Febr. „De Heiden die het Beloofde Land vond.”
„Zelf-hulp — dan hemelhulp”.
I Nephi 13:12. Boek v. Mormon.
- 8 Febr. „De waarde van Oud-Testamentische studies.”
„Hoe wij het Oude Testament hebben gekregen.”
Oude Testament.
- 15 Febr. „De waarde van geloof in onsterfelijkheid.”
„Kerkelijk dienstbetoon als een Geloofs- en
Getuigenisbouwer.” Nieuwe Testament.
- 22 Febr. „Geloof is de grondslag van alle werkzaamheid.”
„Kenniss komt door gehoorzaamheid.”
Evangelie-leer, les voor 11 Jan. 1931.

Voor verder materiaal, voor bovenstaande toespraken, wende men zich tot den Zondagsschool-President.

INHOUD.

Kerst- en Nieuwjaarsgroet v. h.	Uiterlijke plechtigheden nood-
Eerste Presidentschap . . . 17	zakelijk 25
Het Parlement d. Godsdiensten 20	Leef voor anderen! . . . 26
Nieuwe Rijmpreekjes . . . 24	Nieuwe uitgravingen te Ur 28
Onderwerpen v. h. Huisbezoek 24	De Rustdag of Sabbat . . 30
Van de Redactie :	Zondagsschoolwerk. . . . 32
De eene uitzondering. 25	

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 16 B.
Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending,
Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 3.—, Buitenland f 4.—.
Afzonderlijke nummers 15 cent.